

FAQ's NOW-regeling verslaggevingsvraagstukken, accountantsverklaring en derdenverklaring

Datum: 20-10-2021

NBA.nl/helpt

Toelichting symbolen

 De NBA heeft het ministerie van SZW gevraagd om de vragen gemarkeerd met dit symbool ook op de website van het ministerie van SZW op te nemen omdat ze een relevante standpuntbepaling of interpretatie bevatten. Indien beschikbaar treft u bij deze vragen een link naar de website van het ministerie van SZW naar de betreffende tekst.

➤ Deze FAQ betreft enkel situaties waarbij artikel 6a wordt toegepast.

 Deze FAQ betreft de NOW 2.0-regeling (tweede tranche).

NB In De FAQ's worden meerdere gelijksoortige termen gehanteerd: entiteiten, ondernemingen, werkmatschappijen en dergelijke die een gelijksoortige betekenis hebben. Hier wordt steeds een vennootschap of rechtspersoon bedoeld.

FAQ's

FAQ V1

Waar ligt de grens voor het overleggen van een accountantsverklaring voor de NOW-regeling?

Antwoord

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft gekozen om twee grenzen te hanteren.

Een accountantsverklaring wordt verplicht gesteld bij een voorschot van € 100.000 (=80%) of meer en/of een vast te stellen **subsidie van € 125.000 of meer**.

Bij deze bedragen wordt telkens uitgegaan van het subsidiebedrag dat toegekend wordt aan het concern, of als er geen concern is, de rechtspersoon of natuurlijke persoon en **niet** van de verstrekte subsidie per loonheffingsnummer.

Bedrijven die op grond van **artikel 6a** van de regeling gebruik maken van de mogelijkheid om de omzetzaling op werkmatschappijniveau te bepalen, zullen op grond van artikel 14 lid 3 van de subsidieregeling **altijd** een accountantsverklaring moeten overleggen.

Daarnaast zal – als geen accountantsverklaring overlegd hoeft te worden – bij het verzoek om vaststelling van de subsidie met een voorschot boven de € 20.000 of een **vaststellingsbedrag boven de € 25.000** een **verklaring van een derde** overlegd moeten worden, die de omzetzaling bevestigt. Dit kan bijvoorbeeld gaan om een administratiekantoor, financieel dienstverlener of brancheorganisatie. De Belastingdienst vraagt een dergelijke [derdenverklaring](#) ook bij uitstel van betaling bij bijzondere omstandigheden.

Samen met het ministerie van SZW worden de inhoud en de richtlijnen voor accountantsonderzoeken vastgesteld middels een accountantsprotocol en standaarden.

Meer informatie treft u in deze integrale [Kamerbrief](#) van het ministerie van SZW met betrekking tot de derde wijziging NOW en in de [staatscourant nr. 2020-0000128045](#).

Tabel voor aanvragen op grond van artikel 6 (op basis van de totale subsidie voortvloeiend uit de aanvraag tot vaststelling):		
Type organisatie	Organisatie die niet voldoet aan criteria controleplicht	Organisatie die voldoet aan criteria controleplicht
Subsidiebedrag		
≥€ 125.000 (of voorschot € 100.000) < € 375.000	I. Aan assurance verwante opdracht, inclusief aanvullende werkzaamheden (NVCOS <i>Standaard 4415N</i>)	III. Assurance-opdracht met beperkte mate van zekerheid (NVCOS <i>Standaard 3900N</i>)
≥€ 375.000	II. Assurance-opdracht met beperkte mate van zekerheid (NVCOS <i>Standaard 3900N</i>)	IV. Assurance-opdracht met redelijke mate van zekerheid (NVCOS <i>Standaard 3900N</i>)

FAQ V2

Is het verstandig om te anticiperen op de accountantswerkzaamheden voor de eindafrekening NOW door aan het eind van de meetperiode te inventariseren?

Antwoord

Ja, dat is het zeker. Ook al zijn de protocollen en standaarden nog niet bekend. Vaststaat dat de accountantsbetrokkenheid verplicht is vanaf voorschotten boven de € 100.000 / definitieve uitkeringen boven de € 125.000. En er zijn vast organisaties in uw cliëntenportefeuille waarbij u verwacht dat het voor uw werkzaamheden nodig zal zijn om te kunnen beschikken over een inventarisatie aan het einde van de gekozen meetperiode voor de NOW-regeling.

1. In welke gevallen moet een accountantsverklaring worden verstrekt en welke werkzaamheden moet de accountant daarvoor uitvoeren?

De NBA is in gesprek met het ministerie van SZW over de uit te voeren werkzaamheden. Normaliter wordt boven de 125k een controleverklaring gevraagd. Gezien de bijzondere situatie wordt door SZW bekeken of en in welke mate zekerheid verlangd wordt. Het is denkbaar dat de door SZW gevraagde mate van zekerheid toeneemt naarmate het subsidiebedrag hoger is.

De uit te voeren werkzaamheden worden beschreven in daarvoor uit te geven standaarden en het accountantsprotocol. De inhoud hiervan wordt vooraf afgestemd met SZW.

2. Moet er aan het einde van de driemaandsperiode worden geïnventariseerd?

Dat hangt af van het relatieve belang van voorraden bij de onderneming en voor de controle-aanpak. De verantwoording van de klant gaat over de loonsom x omzetsdaling. Daarbij is de volledigheid en afgrenzing van de omzet van belang. Als de accountant in de controle of beoordeling van de jaarrekening gebruikmaakt van inventarisaties, dan is dat ook bij de NOW-subsidie van belang. En als de accountant bij het samenstellen van de jaarrekening gebruikmaakt van inventarisaties door de cliënt ultimo boekjaar, dan is dat ook bij de accountantswerkzaamheden voor de NOW-subsidie ultimo meetperiode van belang.

3. De driemaandsperiode maart-mei is inmiddels voorbij en er is niet geïnventariseerd, wat nu?

Als inventarisatie voor de accountant een belangrijke procedure is, zorg dan dat je zo snel mogelijk inventariseert en laat de klant dan de voorraadwaarde herleiden naar 31 mei. Op deze herleiding kan dan aanvullend gegevensgericht werk worden verricht.

4. Er is op 1 maart niet geïnventariseerd omdat de regeling toen nog niet bekend was. Hoe kan ik zekerheid verkrijgen over deze beginvoorraad?

Maak zo mogelijk gebruik van de inventarisatie van ultimo 2019 en probeer aan de hand van de goederenbeweging de voorraadwaarde per 1 maart te herleiden. Maak waar mogelijk gebruik van een cijferanalyse op de voorraadbewegingen over die maanden in vergelijking tot vorig jaar.

In aanvulling kan gekeken worden naar correctieboekingen die zijn doorgevoerd en die van invloed zijn op de beginstand. Hiervan kan de achterliggende oorzaak worden gecontroleerd. In de nog uit te geven standaarden wordt hieraan aandacht besteed.

5. Mag ik de NOW 1- en NOW 2-aanvraag tot vaststelling combineren en dan aan het eind van de NOW 2-periode inventariseren?

De NOW 1- en NOW 2-subsidies zijn aparte subsidies en kennen ook een andere berekeningswijze. Daarom is inventarisatie aan het eind van beide meetperioden van belang. Over beide afrekeningen worden ook afzonderlijk een accountantsproduct afgegeven.

FAQ V3

(vervallen)

Deze FAQ is vervallen en vervangen door FAQ V34 - Wat zijn de deadlines voor de verschillende periodes van de NOW en de TVL?

FAQ V4

Hoe verwerk ik de NOW-subsidie in de jaarrekening en tussentijdse verslagen?

Antwoord

In [RJ-uiting 2020-13](#) wordt nadere guidance gegeven over verwerking, presentatie en toelichting van de NOW-subsidie.

Exploitatiesubsidies worden **verwerkt** zodra er een redelijke zekerheid is dat de rechtspersoon aan de gestelde voorwaarden voldoet en de subsidie daadwerkelijk zal verkrijgen (alinea 107 van Richtlijn 274).

Exploitatiesubsidies worden ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Ze komen ten laste van de gesubsidieerde bestedingen, gedeerde opbrengsten of het exploitatietekort dat zich heeft voorgedaan. (alinea 108 van Richtlijn 274).

Gezien de aard van de tegemoetkoming acht de RJ de volgende **presentatiewijzen** van de verwerkte subsidiebatte in de winst-en-verliesrekening aanvaardbaar:

1. onder een algemene post zoals 'overige opbrengsten' of als een afzonderlijke post; of
2. in aftrek op de gerelateerde loonkosten.

De eerste presentatiewijze maakt het eenvoudiger inzicht te krijgen in de brutobedragen van de tegemoetkoming en de loonkosten.

De tweede presentatiewijze benadrukt dat een deel van de loonkosten mogelijk niet zou zijn gemaakt als de tegemoetkoming niet beschikbaar zou zijn geweest. Een ander argument voor deze presentatiewijze is dat de ontvangen tegemoetkoming aangewend moet worden voor het betalen van de loonkosten.

Als de balansdatum valt in de periode waarop de tegemoetkoming in de loonkosten uit hoofde van de NOW-regeling betrekking heeft, bestaat er onzekerheid over de vraag of voldaan zal worden aan de voorwaarden en de hoogte van de te ontvangen tegemoetkoming. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn bij een gebroken boekjaar of tussentijdse cijfers. Ook hierover geeft de [RJ-uiting 2020-13](#) nadere guidance.

Op basis van alinea 121 van Richtlijn 274 wordt de aard van de ontvangen tegemoetkoming uit hoofde van de NOW-regeling **toegelicht**.

Hierbij wordt de omvang van de in de verslagperiode in de jaarrekening verwerkte tegemoetkoming vermeld, indien deze vermelding bijdraagt tot het inzicht dat de jaarrekening of tussentijdse bericht geeft.

Tevens wordt de wijze vermeld waarop de tegemoetkoming in de jaarrekening is verwerkt op grond van artikel 2:384 lid 5 BW.

Voor kleine rechtspersonen is de toelichting van de wijze waarop de tegemoetkoming in de jaarrekening is verwerkt een wettelijk vereiste (artikel 2:384 lid 5 BW).

FAQ V5 (vervallen)

FAQ V6 Hoe past de derdenverklaring in het stramien van accountantsopdrachten?

Antwoord

De derdenverklaring die in het kader van de NOW-1-regeling wordt afgegeven is voor accountants een aan assurance verwante opdracht en valt onder Standaard 4400N.

Hiermee is het eveneens een NVKS-opdracht. NVKS-opdrachten vallen onder de verantwoordelijkheid van een eindverantwoordelijke accountant of een eindverantwoordelijke professional. Op zeer korte termijn zal de NVKS worden aangepast, zodat de deskundige derde zoals gedefinieerd in de NOW-regeling eveneens kwalificeert als eindverantwoordelijke professional en daarmee wordt toegestaan de derdenverklaring af te geven binnen een gemengd accountantskantoor.

Bijgaand treft u de link naar de tekst van de [derdenverklaring \(PDF\)](#), en de [derdenverklaring \(Word\)](#).

FAQ V7

Mag een controlerend accountant ook een derdenverklaring NOW-1 afgeven?

In het formulier van de derdenverklaring staat dat accountants die diensten uitvoeren ten behoeve van het voeren van de financiële administratie, het opstellen van de jaarrekening en/of fiscale dienstverlening zijn aangewezen om de derdenverklaring te kunnen afgeven. Mogen controlerend accountants of accountants die andere professionele diensten uitvoeren de derdenverklaring ook afgeven?

Antwoord

Ja, met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is afgestemd dat alle accountants die professionele diensten verrichten, zoals bedoeld in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels voor Accountants (VGBA), de derdenverklaring mogen afgeven.

FAQ V8

Komt er nog een nadere duiding rond de toepassing van standaard 4400N voor de derdenverklaring?

Antwoord

Ja, in het bijgaande [document](#) hebben wij de belangrijkste vragen en aandachtspunten opgenomen. Dit is een 'levend document' dat regelmatig zal worden aangevuld.

FAQ V9

Mag een accountant een verklaring op grond van standaard 4415N of 3900N afgeven, indien de werkgever voor de loonheffingen uitstel van betaling van belasting heeft aangevraagd?

De werkgever verplicht zich om de NOW-subsidie uitsluitend aan te wenden voor de loonkosten conform artikel 13c.

Antwoord

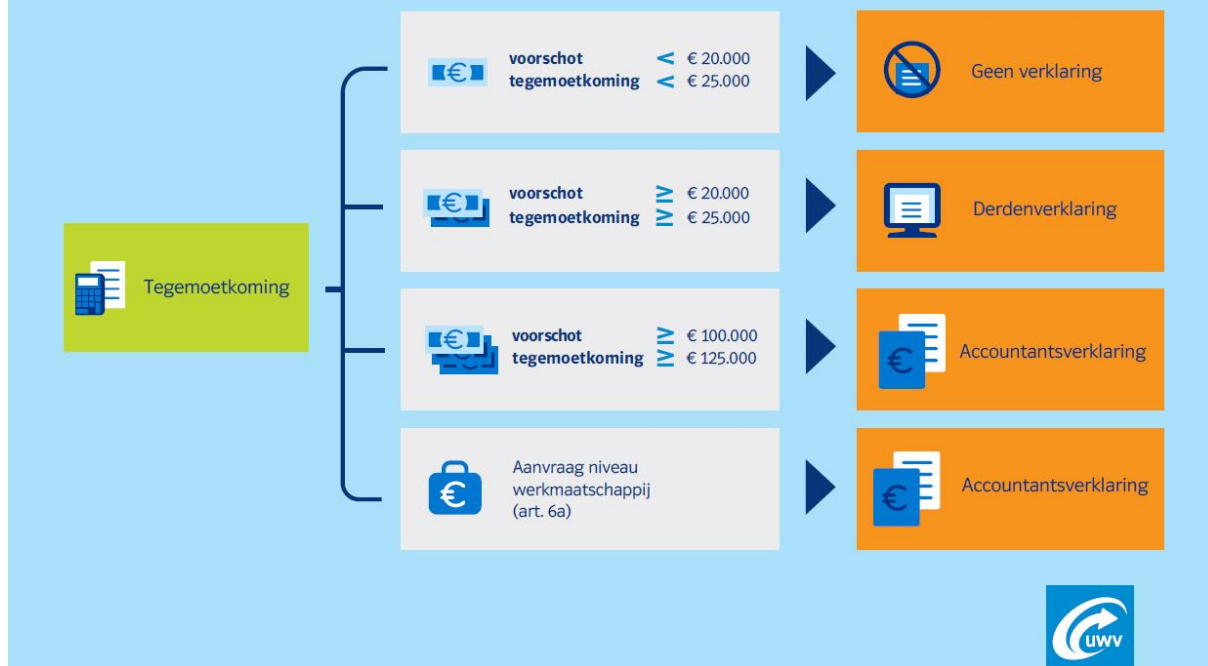
De accountant dient volgens het accountantsprotocol vast te stellen dat de **netto-lonen** zijn uitbetaald aan de werknemers. Daarbij hoeft geen rekening gehouden te worden met een (gehonoreerd) verzoek tot uitstel van betaling loonheffing.

FAQ V10

Zijn de verklaringsteksten al bekend die het ministerie heeft voorgeschreven voor de derdenverklaringen en de verklaringen voor de NOW-subsidie die conform de standaarden 4415N en 3900N worden uitgevoerd?

Antwoord

Verklaringen definitieve berekening NOW, eerste aanvraagperiode

- [Download de infographic \(pdf\)](#)

LET OP: Verklaringsteksten en formulieren die gebruikt worden bij de aanvraag tot vaststelling kunnen een update hebben gekregen. Raadpleeg daarom voor definitieve verzending altijd de website van het UUV voor de meest recente versies van:

1. [de standaardformulieren voor de accountantsverklaringen en de bijlage](#)
2. [de derdenverklaring met bijlage](#)

Hieronder treft u een overzicht met de verklaringen:

Samenstellingsverklaring van de accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie
Derdenverklaring inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie (beperkte mate van zekerheid), goedkeurend
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie (beperkte mate van zekerheid), met beperking
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie (beperkte mate van zekerheid), onthouding
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie (beperkte mate van zekerheid), afkeuring
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie (redelijke mate van zekerheid), goedkeurend

[Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie \(redelijke mate van zekerheid\), met beperking](#)

[Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie \(redelijke mate van zekerheid\), onthouding](#)

[Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie \(redelijke mate van zekerheid\), afkeuring](#)

[Bijlage bij aanvraag accountantsverklaring of derdenverklaring](#)

FAQ V11

Wanneer is in het kader van het protocol NOW-1 sprake van controleplicht (BW 2:396); met name hoe dient te worden omgegaan met het tweejaarcriterium?

Antwoord

Het gaat in het protocol om de reguliere criteria van controleplicht zodat de tweejaarsperiode telt. Wanneer een BV bijvoorbeeld in 2019 voor het eerst middelgroot was, dan is de kwalificatie afhankelijk van het jaar 2020. Is de BV dan ook middelgroot, dan is sprake van controleplicht zoals bedoeld in het protocol.

FAQ V12

Mag een accountant ook een eigen document gebruiken voor het afgeven van verklaringen in het kader van de NOW-subsidie?

Antwoord

Nee, de sjablonen van de verklaringen dienen verplicht te worden gebruikt, anders heeft dit gevolgen voor de toekenning van de subsidie. U vindt hier de sjablonen voor de [accountantsverklaringen](#) en voor de [derdenverklaring](#) die u dient te gebruiken.

FAQ V13

Indien er door een controleplichtige entiteit een voorschot is aangevraagd van 500.000 euro en uit de aanvraag tot vaststelling blijkt 75.000 euro subsidie, welk accountantsproduct dient er dan te worden bijgevoegd?

Antwoord

Werkgevers hebben bij een voorschot vanaf €100.000 of een definitieve subsidie vanaf €125.000 op grond van de NOW-regeling een accountantsverklaring nodig.

Indien een voorschot vanaf €100.000 is ontvangen en de definitieve subsidie minder dan €125.000 bedraagt dient een controleplichtige werkgever een assurance-opdracht met een beperkte mate van zekerheid te laten uitvoeren conform standaard 3900N (Kwadrant III).

Indien de werkgever niet controleplichtig is dient er een aan assurance verwachte opdracht, inclusief aanvullende werkzaamheden conform standaard 4415N uitgevoerd te worden (Kwadrant I). Wij verwijzen naar de tabel op pagina 4 van het [accountantsprotocol](#).

FAQ 3.5

Is er een controleverklaring nodig bij toepassing van de regeling op werkmaatschappijniveau als oorspronkelijke aanvraag is ingetrokken?

Is er een controleverklaring nodig bij toepassing van de regeling op werkmaatschappijniveau wanneer blijkt dat de onderneming geen gebruik meer zal maken van de regeling en dus geen vaststelling van de subsidie zal aanvragen, aangezien eerder schriftelijk bij het UWV de oorspronkelijke aanvraag is ingetrokken en het voorschot is terugbetaald?

Antwoord

De controleverklaring wordt gegeven bij de **aanvraag tot vaststelling**; wanneer er geen aanvraag tot vaststelling meer wordt gedaan dan geldt ook geen controleplicht.

Tevens kan het zo zijn dat de onderneming geen opdracht verstrekt aan de accountant wanneer zij geen recht heeft op de subsidie of er geen aanspraak op wil maken en dit ook in de aanvraag tot vaststelling tot uitdrukking brengt door geen subsidie aan te vragen en deze daarom heeft terugbetaald of zal terugbetalen. De accountant speelt dan formeel geen rol bij de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie.

FAQ V14

Hoe dient het proces van waarmerken te verlopen tussen werkgever en deskundige derde voor de derdenverklaring? Er is maar 2 uur tijd beschikbaar in het portaal om de gegevens in te vullen

Antwoord

Het is de bedoeling dat de werkgever de deskundige derde de bijlage 'bijlage bij aanvraag accountantsverklaring of derdenverklaring' laat invullen die op uwv.nl/now te vinden is.

Deze versie wordt door de deskundige derde ingevuld en gewaarmerkt. Op basis van het gewaarmerkte formulier vult de werkgever vervolgens de digitale aanvraag in en stuurt de gewaarmerkte bijlage mee.

Op die manier wordt de aanvraag dus door de derde beoordeeld en gewaarmerkt.

FAQ V15

Zijn er voorbeeldbrieven bij de derdenverklaring (Standaard 4400N) en Standaard 4415N?

Antwoord

De NBA heeft de opdrachtbevestiging op basis van Standaard 4400N voor de derdenverklaring en de opdrachtbevestiging en bevestigingsbrief voor Standaard 4415N gepubliceerd.

- [Voorbeeldteksten > Voorbeeldteksten bij NOW-regeling en -standaarden](#)

Zie voor meer informatie de update van [16 november](#).

Via 'NBA helpt', 'Leden helpen leden', is een bevestigingsbrief voor de derdenverklaring beschikbaar gesteld zoals deze wordt gebruikt bij NBA Opleidingen. Dit is geen formele NBA-voorbeeldtekst.

- [Download de bevestigingsbrief voor derdenverklaringen](#) (NBA Opleidingen)

FAQ V16

Derdenverklaring werkzaamheden per entiteit of per aanvraag

Indien een kleine groep een derdenverklaring nodig heeft, moeten de werkzaamheden van de derdenverklaring dan voor iedere afzonderlijke entiteit worden uitgevoerd of gelden de werkzaamheden voor het hele concern?

Antwoord

De werkzaamheden en de rapportage daarover dienen per opgestelde aanvraag tot vaststelling door de entiteit uitgevoerd te worden, dit blijkt ook uit de opzet van de derdenverklaring: *“Ondergetekende heeft kennisgenomen van de door (naam entiteit) opgestelde aanvraag tot vaststelling van de NOW subsidie, inclusief de opgegeven omzetzaling ad % en de verleningsbeschikking NOW-subsidie”*.

Voorbeeld

Een kleine groep met drie BV's heeft een NOW-subsidieaanvraag gedaan. Er vindt voor onderdeel 1) van het formulier maar één gesprek plaats met de centrale leiding van de kleine groep. Deze wordt zodanig in het dossier gedocumenteerd dat deze voor alle drie de BV's opvraagbaar is. Maar voor onderdeel 2.6 worden in totaal 30 willekeurige debetboekingen uit de meetperiode van de kleine groep geselecteerd; voor iedere BV afzonderlijk 10 stuks (of minder indien er voor een specifieke BV minder dan 10 debetboekingen in de administratie aanwezig zijn).

FAQ 4.7

Accountantsverklaring nodig bij gehele terugbetaling NOW-subsidie?

Als een werkgever vrijwillig dan wel verplicht de gehele NOW-subsidie terugbetaalt is er dan toch een accountantsverklaring nodig?

Antwoord

Wanneer de werkgever afziet van de NOW-subsidie hoeft er geen accountantsverklaring aangeleverd te worden. De meest eenvoudige manier op af te zien van de NOW-subsidie is om bij de aanvraag voor de definitieve vaststelling aan te geven dat het percentage omzetverlies lager is dan 20%. Hierdoor volgt vanzelfsprekend een verzoek tot gehele terugbetaling van het ontvangen voorschot.

FAQ 4.8

Verschillende frameworks voor verslaggeving

Hoe dient om te worden gegaan met de situatie waarin verschillende aanvragers binnen dezelfde groep **verschillende frameworks** hebben gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening? Bijvoorbeeld sommige groepsmaatschappijen op basis van IFRS en anderen op basis van Dutch GAAP.

Antwoord

Volgens de regeling moet worden aangesloten bij het omzetbegrip in de jaarrekening. Wanneer er sprake is van meerdere aanvragers in een groepsverband is dit niet anders. In de situatie dat zij verschillende frameworks voor financiële verslaggeving hanteren in hun jaarrekeningen dan zal de

groepsomzet een optelsom zijn van de omzetten op basis van de respectievelijke frameworks. Hierbij zijn twee aandachtspunten:

- Eliminatie van omzet gerealiseerd tussen de groepsmaatschappijen dient wel plaats te vinden;
- Het gehanteerde framework voor de individuele groepsmaatschappijen voor bepaling van de omzet in de referentieperiode dient consistent te zijn met het gehanteerde framework voor de omzet over 2019, zodat de omzetzaling niet wordt geraakt door wijzigingen van framework. Met andere woorden: als de ene groepsmaatschappij de referentie-omzet op basis van Dutch GAAP heeft bepaald dan moet ook de omzet in het subsidietijdvak op basis van Dutch GAAP worden bepaald. Als de andere groepsmaatschappij de referentie-omzet op basis van IFRS heeft bepaald dan moet ook de omzet in het subsidietijdvak op basis van IFRS worden bepaald.

FAQ V17

Verskil omzet enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening

Het komt soms voor dat de jaarrekening van een dochtermaatschappij (hierna de enkelvoudige jaarrekening) later wordt opgesteld dan de jaarrekening van de moedermaatschappij (hierna de geconsolideerde jaarrekening) en dat tijdens het opstellen van de enkelvoudige jaarrekening tot een betere schatting kan worden gekomen over de situatie per balansdatum, waardoor er een afwijking ontstaat tussen de enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekening. Welke jaarrekening vormt dan de basis voor de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie?

Antwoord

Als de aanvraag tot vaststelling wordt gedaan op basis van artikel 6 (NOW-groep), dan is de geconsolideerde jaarrekening van de groep het uitgangspunt. Immers deze geconsolideerde jaarrekening 2019 is vastgesteld en tevens goedgekeurd door de accountant; rekening houdend met de complete op dat moment beschikbare informatie.

Indien de omzetzaling van deze NOW-groep minder dan 20% is, dan zou de dochter op basis van artikel 6a NOW kunnen aanvragen. In dat geval dient de jaarrekening van de dochter als uitgangspunt te worden genomen. Er is dan eenvoudig een directe aansluiting mogelijk met de meest recent beschikbare informatie.

FAQ V18

Groottecriteria en vrijstellingen 403 en 408

In het controleprotocol NOW 1.0 staat in paragraaf 1.2: “Als eerste factor geldt of een organisatie voldoet aan de criteria voor controleplicht. Dit is het geval als een organisatie over (een deel van) 2019 of 2020 voldoet aan de **criteria voor controleplicht voor de jaarrekening op grond van artikel 396 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, of als een organisatie op grond van een andere wettelijke verplichting controleplichtig is voor de jaarrekening over (een deel van) 2019 of 2020.** Hierbij gaat het niet om het voldoen aan de criteria voor controleplicht per loonheffingnummer, maar om het voldoen aan de criteria voor controleplicht voor die natuurlijke persoon of rechtspersoon of, indien van toepassing, de groep.”

Hoe moet dit gelezen worden bij toepassing van BW 2:403 (aansprakelijkheid) en BW 2:408 (tussenholding vrijstelling)? Wordt dan uitgegaan van de jaarrekening zoals deze wordt opgesteld (dus met toepassing van 403 of 408), of zoals die zou zijn zonder toepassing hiervan?

Antwoord

Bij de vaststelling van de criteria voor contoleplicht wordt geabstraheerd van gebruikmaking van de vrijstelling van BW 2:403 (aansprakelijkheid) en BW 2:408 (tussenholding vrijstelling). Indien een entiteit of subgroep deel uitmaakt van een groep met een wettelijke controleverplichting, dan worden altijd kwadrant 3 en 4 toegepast bij overschrijding van de grensbedragen voor subsidie van 100.000/125.000 euro voor kwadrant III en 375.000 euro voor kwadrant IV.

FAQ V19

Vrijwillig lagere subsidie in relatie tot benodigde accountantsverklaring

In de Kamerbrief van 3 december 2020 is gemeld dat er een proces is ingericht voor werkgevers die vrijwillig een lagere NOW-subsidie willen ontvangen, dan waar zij gezien hun omzetverlies recht op hebben.

Als dit ertoe leidt dat zij hierdoor gezien de grensbedragen van de NOW-subsidie in een lagere kwadrant voor een accountantsverklaring uitkomen of hierdoor helemaal geen accountantsproduct nodig zouden hebben maar kunnen volstaan met een derdenverklaring of eigen verklaring, is het dan toegestaan om bij bepaling van het benodigde accountantsproduct uit te gaan van het vrijwillig lagere te ontvangen subsidiebedrag?

Antwoord

Ja, voor de bepaling van het benodigde accountantsproduct is het feitelijke subsidiebedrag leidend, met dien verstande dat bij een voorschotbedrag boven de € 100.000 altijd een accountantsverklaring nodig blijft.

Voorbeeld 1

Een niet controleplichtige werkgever heeft 90.000 euro voorschot aangevraagd, maar heeft recht op 135.000 NOW-subsidie. De onderneming ziet vrijwillig af van 20.000 euro aan subsidie, waardoor het feitelijk te ontvangen bedrag uitkomt op 115.000 euro. De betreffende onderneming kan volstaan met een derdenverklaring in plaats van een aan verklaring uit een assurance verwante opdracht (kwadrant 1) conform standaard 4415N.

Voorbeeld 2

Een niet controleplichtige werkgever heeft 150.000 euro voorschot aangevraagd, heeft recht op 160.000 NOW-subsidie. De onderneming ziet vrijwillig af van 50% van deze subsidie, waardoor het feitelijk te ontvangen bedrag uitkomt op 80.000 euro. De betreffende onderneming kan dan niet volstaan met een derdenverklaring maar zal een verklaring uit een assurance verwante opdracht (kwadrant 1) conform standaard 4415N moeten aanleveren.

FAQ V20

Door correcties in de jaarrekening blijkt dat het accountantsproduct bij de NOW-subsidie anders moet zijn

Stel een werkgever heeft NOW 1.0 aangevraagd en een voorschot < 100k ontvangen. De inschatting van de werkgever is dat de eindafrekening zal uitkomen > 125k. Een accountant krijgt een opdracht om een 4415N-opdracht uit te voeren. Tijdens de uitvoering van de accountantswerkzaamheden blijken er afwijkingen te zijn die tot correcties leiden. Deze correcties zorgen ervoor dat het bedrag van tot vaststelling van de subsidie < 100k bedraagt.

Kan de accountant de 4415N-opdracht afmaken en een **samenstellingsverklaring** afgeven, of moet de opdracht worden gewijzigd in een opdracht tot het verstrekken van een **derdenverklaring** en moet er verplicht een derdenverklaring worden bijgevoegd?

Antwoord

De accountantsverklaring op grond van een 4415N-opdracht biedt voor het ministerie van SZW meer zekerheid dan een derdenverklaring, dus dit product zal altijd worden geaccepteerd.

Naar analogie geldt dat ook voor het kwadrant van accountantsverklaringen. Als er wordt gestart met de werkzaamheden voor een verklaring met een redelijke mate van zekerheid, maar op basis van het subsidiebedrag is maar een verklaring met beperkte mate van zekerheid nodig, is het ook niet zo dat het ministerie van SZW een accountantsverklaring met beperkte mate van zekerheid vereist als er een redelijke mate van zekerheid is ingediend.

FAQ V21

Loondoorbetaling bij faillissement

Hoe moet de accountant met de situatie omgaan bij de accountantswerkzaamheden rondom de loondoorbetaling als de werkgever tijdens de subsidieperiode failliet is gegaan? De lonen zijn dan (deels) door UWV overgenomen en nu kan de accountant niet verklaren dat de werkgever de lonen volledig heeft doorbetaald.

Antwoord

De overname van de loondoorbetaling van UWV kan in dit geval worden aangemerkt als loondoorbetaling, ook bij achterstallig loon.

FAQ V22

Accountant in business en 4400N- of 4415N-verklaring

Kan een accountant in business een 4400N-verklaring (derdenverklaring) of een 4415N-verklaring (samenstellingsverklaring +) voor de NOW-subsidie afgeven?

Antwoord

Nee, dat kan niet.

In de situatie dat de accountant bij de organisatie in dienst is, die subsidie heeft aangevraagd is de accountant geen "derde" voor de derdenverklaring en ook geen accountant werkzaam in een

accountantseenheid voor de kwaliteitsbeheersing zoals bedoeld in de NVKS voor de 4415N-verklaring.

In de situatie dat de accountant bijvoorbeeld bij een adviesbureau of administratiekantoor in dienst is zonder dat deze organisatie NVKS-opdrachten uitvoert, dan is er ook geen sprake van een accountantspraktijk en is het kwaliteitsbeheersingssysteem van de organisatie niet ingericht conform de NVKS, volgen de accountants een verlicht PE-regime en wordt de organisatie ook niet getoetst en kan er derhalve ook geen 4400N- of 4415N-opdracht worden uitgevoerd. Besluiten accountants in business die bij dergelijke organisaties in dienst zijn de verklaringen wel te willen gaan afgeven dan dient:

- de registratie van de accountant(s) in het [register](#) te worden aangepast in "openbaar accountant";
- vanaf dat moment aan de PE-verplichtingen te worden voldaan voor openbaar accountants;
- het kwaliteitsbeheersingssysteem van de organisatie conform de NVKS te worden ingericht;
- de organisatie te worden aangemeld voor de toetsing (rvt@nba.nl).

Bij het afgeven van de NOW-verklaringen wordt op het digitale formulier van het UWV gevraagd om de naam en het vijfcijferige lidnummer uit het register bij de NBA van de accountant die de verklaring ondertekent. Hiermee kan worden vastgesteld of het daadwerkelijk een openbaar accountant is die de derdenverklaring of de 4415N-verklaring heeft ondertekend.

FAQ V23

Engelstalige versies van opdrachtbevestigingen en managementbevestigingen (LOR)

Stelt de NBA binnenkort nog Engelstalige versies van de opdrachtbevestigingen of managementbevestigingen (LOR) ter beschikking rondom de NOW-opdrachten?

Antwoord

Nee, het betreft een Nederlandse regeling en de voorgeschreven accountantsrapportages zijn uitsluitend in de Nederlandse taal opgesteld. De Engelstalige bevestigingsbrief bij Standaard 3900N is de enige uitzondering. Zie hiervoor de [voorbeeldteksten NOW](#).

Een derdenverklaring is een 4400N-opdracht. De [voorbeeldteksten](#) hiervan in het Engels waren reeds beschikbaar. Zie Engelstalige opdrachtbevestiging onder 1.3.1.

In de [Engelstalige voorbeeldteksten van de HRA 3.0](#) van 17 december 2020 kunt u voldoende handvatten vinden voor een tekst op maat voor de NOW-opdrachten.

Check altijd voor gebruik op de [hoofdpagina van de voorbeeldteksten](#) of u de laatste versies gebruikt.

FAQ V24

Internationale of nationale criteria voor controleplicht

Valt een buitenlandse entiteit met SV-loon (bijvoorbeeld een GmbH ongeacht of deze in Duitsland zelf controleplichtig is) onder de controleplicht zoals opgenomen in het kwadrantenstelsel?

Antwoord

Aangesloten dient te worden bij de groottecriteria zoals vastgelegd in BW 2, artikel 396. Hiermee wordt een gelijk speelveld geschapen voor aanvragers, **ongeacht welke rechtsvorm ze hebben en/of aan welke nationale bepalingen ze moeten doen op het gebied van accountantscontrole.**

FAQ V25

Functionele valuta anders dan in euro's

Het komt voor dat de functionele valuta van de jaarrekening niet de euro is, maar een andere valutasoort; bijvoorbeeld de dollar. De omzetsdaling is dan ook in dollars bepaald. Op het digitale formulier voor de aanvraag tot vaststelling van de NOW-subsidie kunnen echter alleen bedragen in euro's worden aangegeven. Hoe moet hiermee worden omgegaan?

Antwoord

Het digitale formulier staat niet toe om in andere valuta te verantwoorden. Alleen bedragen in euro's worden toegestaan. Derhalve kan volgens het ministerie van SZW één van de volgende twee opties worden gehanteerd voor omrekening naar euro's:

Optie 1: Koers op moment van indienen aanvraag tot vaststelling. Deze koers wordt gebruikt voor zowel de referentie- als de meetperiode. Deze methode is eenvoudig te hanteren. Tevens is datum indiening bekend en daarmee gemakkelijk de koers ook na afloop te controleren en daarmee voor alle partijen uitvoerbaar.

Optie 2: Omrekening van vreemde valuta naar euro's voor het vaststellingsformulier wordt bepaald op grond van gemiddelde koers over 2019 voor de referentieperiode en de gemiddelde koers over de meetperiode.

FAQ V26

Groottecriteria conform jaarrekeningenrecht?

Moeten de groottecriteria toegepast moeten worden op de groep conform jaarrekeningenrecht (maar dan geconsolideerd, dus eventueel inclusief niet-Nederlandse entiteiten die worden geconsolideerd), of alleen naar de gegevens van de NOW-entiteiten?

Antwoord

Het kan op groepsniveau conform jaarrekeningenrecht worden bepaald, omdat die entiteiten ook gewend zijn aan controle en dus wordt die lijn gevolgd.

Het is bij het opzetten van het protocol niet de intentie geweest om een aparte rekenslag te maken om te bepalen of de aanvrager wel of niet aan de groottecriteria voldoet. Zou dit wel het geval zijn geweest, dan was dit expliciet beschreven.

Voor situaties waarbij gebruik wordt gemaakt van de vrijstellingen uit artikel 403 en 408 verwijzen wij naar FAQ V18.

FAQ V27

Zijn de verklaringsteksten bij de NOW 2.0 al bekend?

Antwoord

Ja, de accountantsverklaringen en de derdenverklaring zijn beschikbaar op de site van het UWV.

LET OP: Verklaringsteksten en formulieren die gebruikt worden bij de aanvraag tot vaststelling kunnen een update hebben gekregen. Raadpleeg daarom voor definitieve verzending altijd de website van het UWV voor de meest recente versies van:

1. [de standaardformulieren voor de accountantsverklaringen en de bijlage](#)
2. [de derdenverklaring met bijlage](#)

Update 16 april 2021

In de tekst van de samenstellingsverklaring op de site van het UWV ontbreekt de passage over artikel 17 (verbod op uitkeren van dividenden, bonussen en de inkoop van eigen aandelen). Dit wordt zo spoedig mogelijk aangepast. Volgens het [accountantsprotocol](#), kwadrant I, dient de accountant vast te stellen dat de werkgever of rechtspersoon in overeenstemming heeft gehandeld met artikel 17. Accountants dienen daarom de passage over artikel 17 toe te voegen aan de UWV-tekst van de samenstellingsverklaring.

Hieronder treft u een overzicht met de verklaringen:

Samenstellingsverklaring van de accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie
Derdenverklaring inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie (beperkte mate van zekerheid), goedkeurend
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie (beperkte mate van zekerheid), met beperking
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie (beperkte mate van zekerheid), onthouding
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie (beperkte mate van zekerheid), afkeuring
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie (redelijke mate van zekerheid), goedkeurend
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie (redelijke mate van zekerheid), met beperking
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie (redelijke mate van zekerheid), onthouding
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de NOW 2-subsidie (redelijke mate van zekerheid), afkeuring
Bijlage aanvraag tot vaststelling NOW 2 werkgever bij verklaring derde deskundige of accountant

Zie voor meer informatie over de NOW 2.0 ook: [Wat staat er in de NOW-regeling 2.0?](#)

FAQ V28

Zijn de voorbeeldbrieven voor de NOW 2.0 al beschikbaar?

Antwoord

De NBA heeft de voorbeeldteksten voor de NOW 2.0 beschikbaar gesteld. Het betreffen de volgende voorbeelden:

- Voorbeeld van een opdrachtbevestiging voor het verrichten van overeengekomen specifieke werkzaamheden in het kader van artikel 16, derde lid van de NOW 2-regeling;
- Voorbeeld van een opdrachtbevestiging voor een aanvraag tot vaststelling NOW 2 – aan assurance verwante opdracht volgens Standaard 4415N;
- Voorbeeld van een opdrachtbevestiging voor een aanvraag tot vaststelling NOW 2 – assurance-opdracht volgens Standaard 3900N;
- Voorbeeld van een verzoek tot bevestiging van de groepsaccountant in het kader van paragraaf 64 van Standaard 3900N aangaande de NOW 2-regeling;
- Voorbeeld van een bevestiging van de groepsaccountant in het kader van paragraaf 64 van Standaard 3900N aangaande de NOW 2-regeling;
- Voorbeeld van een assurance-rapport van de NOW-groepsaccountant bij de omzetzijdeling van de NOW-groep;
- Voorbeeld van een (inter-firm/interoffice) assurance-rapport van de NOW-component accountant bij de omzetzijdeling van de component voor consolidatiedoeleinden;
- Voorbeeld van een bevestiging bij een aanvraag tot vaststelling NOW 2 – aan assurance verwante opdracht volgens Standaard 4415N.

[De voorbeeldteksten treft u hier.](#)

FAQ V29

Per ongeluk de referentie-omzet op het formulier niet gedeeld door 4

Vraag

Het digitale formulier is recent aangepast en deelt nu automatisch de door de werkgever ingevulde totaalomzet 2019 door 4 om tot de referentieomzet voor de NOW-regeling te komen. Als eerder op het formulier bij de aanvraag tot vaststelling, per ongeluk niet de hele omzet 2019, maar een driemaands-bedrag is ingevuld hoe moet daar dan praktisch mee om worden gegaan?

Antwoord

Als de verklaring van de accountant niet aansluit met de werkelijke referentie-omzet zoals die is ingevuld op het formulier, hoeft de rapportage van de accountant niet op eigen initiatief aangepast te worden.

Bij inconsistenties rond het al of niet delen door 4, zal er contact met de werkgever worden opgenomen vanuit het UVB wanneer blijkt dat het digitale formulier niet aansluit bij de accountantsverklaring.

FAQ V30

Toerekening NOW 3.1 in de jaarrekening 2020

Vraag

Bij het opstellen van de jaarrekening 2020 moet de NOW-subsidie worden verwerkt. Een cliënt heeft NOW 3.1 aangevraagd waarbij de cliënt ervoor heeft gekozen om voor de bepaling van de periode van omzetzdaling te kiezen voor de maanden december 2020 tot en met februari 2021. De periode waarover de loonkosten van de NOW 3.1. worden berekend is oktober-december 2020.

Op welke wijze kunnen de subsidiebatens worden toegerekend aan het boekjaar 2020?

Antwoord

De tegemoetkoming in de loonkosten uit hoofde van de NOW-regeling betreft een exploitatiesubsidie waarop Richtlijn 274 'Overheidssubsidies' van toepassing is. Exploitatiesubsidies zijn subsidies voor bestedingen die in het jaar van besteding als kosten worden beschouwd, of exploitatiesubsidies zijn subsidies voor bepaalde gedeelde opbrengsten of voor exploitatietekorten in het algemeen.

In [RJ-Uiting 2020-13](#) 'Verslaggeving tegemoetkoming NOW-regeling' is opgenomen dat voor de toerekening aan verschillende perioden twee verschillende allocatiemethoden acceptabel zijn:

- toerekenen aan de perioden op basis van de omvang van de loonkosten, of
- het toerekenen aan de perioden op basis van de hoogte van de omzetzdalingen.

Het gestelde in de RJ-Uiting betekent dat in deze casus twee methoden van toerekening mogelijk zijn:

Methode 1:

Bij toerekening aan de perioden op basis van de omvang van de loonkosten wordt gehele bedrag van de subsidiebate toegerekend aan het boekjaar 2020. Of:

Methode 2:

Bij de toerekening aan de perioden op basis van de hoogte van de omzetzdalingen wordt 1/3 deel van de subsidiebate in de jaarrekening 2020 toegerekend ervan uitgaande dat de omzetzdaling evenredig in de meetperiode heeft plaatsgevonden. Is geen sprake van een evenredige omzetzdaling over de meetperiode dan zal de subsidie worden toegerekend naar rato van de omzetzdaling in de maanden december 2020 tot en met februari 2021.

FAQ V31

NOW en criterium kleine accountantseenheid (NBA Alert 44)

Vraag

Mijn kantoor maakt gebruik van de vrijstellingen uit het verlichte regime voor kleine accountantseenheden uit art. 27 lid 2 NVKS. Door de afgifte van derdenverklaringen NOW kan ik niet meer aan de criteria voldoen. Op grond van de zogenaamde hardheidsclausule in artikel 27a van de NVKS is voor deze situatie door het bestuur van de NBA een uitzondering gemaakt. Wat betekent dit in de praktijk?

Antwoord

Hiervoor is [Alert 44](#) opgesteld. Zie verder ook het [nieuwsbericht](#).

In de praktijk houdt dit in dat in de dossiers van de gecontinueerde [NVKS](#)-opdrachten een aantekening wordt gemaakt conform artikel 3 van de 'Beleidsregels artikel 27a NVKS in het kader van de NOW' gedurende de periode dat de accountantseenheid gebruik maakt van de hardheidsclausule. Bij NVKS-opdrachten die al vóór inwerkingtreding van deze beleidsregels waren gecontinueerd, kan achteraf een dergelijke aantekening worden toegevoegd. Dit wordt gezien als een administratief proces om een opdracht dossier te voltooien. Ook aan reeds gesloten dossiers kan deze aantekening nog worden toegevoegd.

FAQ V32

Foutherstel

Vraag

Een werkgever wordt zich in 2020 bewust van een fout in de omzetverantwoording in de reeds vastgestelde en gepubliceerde jaarrekening over verslagjaar 2019. Hoe ga je hiermee om in relatie tot de NOW-steun?

Antwoord

Voor het bepalen van de referentieomzet in het kader van de NOW moet rekening worden gehouden met de correctie van de fout.

In artikel 1 lid 2 van de NOW 1.0 staat dat de omzet wordt bepaald met inachtneming van het Burgerlijk Wetboek of de Wet op de inkomstenbelasting, "mits deze in overeenstemming met wet- en regelgeving is opgesteld".

De verwerking van het foutherstel in de jaarrekening dient te geschieden in overeenstemming met het jaarrekeningenrecht. Conform het jaarrekeningenrecht zal de fout gecorrigeerd worden in de jaarrekening over verslagjaar 2020. Als de fout materieel is, dan is retrospectieve verwerking vereist (inclusief aanpassing van de vergelijkende cijfers).

Ook dient een beoordeling plaats te vinden of de jaarrekening over verslagjaar 2019 in ernstige mate tekort heeft geschoten in het geven van het vereiste inzicht (artikel 2:362 lid 6 BW). Als dat het geval is, dient door de vennootschap een mededeling te worden neergelegd bij de Kamer van Koophandel vergezeld van een accountantsverklaring.

De wijze van correctie volgens het jaarrekeningenrecht is echter niet van invloed op de correctie in de referentieomzet voor de NOW-steun. Die omzetcorrectie moet op grond van artikel 1 lid 2 van de NOW-regeling worden verwerkt.

FAQ V33

Welke fouten worden het meest gemaakt in de aanvragen tot vaststelling met een derdenverklaring erbij?

Antwoord

Het UVB heeft de volgende aandachtspunten doorgegeven voor de deskundige derden:

1. De aanvrager neemt als referentieperiode ten onrechte exact dezelfde maanden als in de meetperiode (i.p.v. 2019/4 NOW 1.0 of 2019/3 NOW 2.0);

2. Bij een groep worden niet alle groepsleden meegenomen;
3. Bij een groep worden niet alle intercompany-omzetten geëlimineerd;
4. Onjuiste toerekening van jaarfacturen, zoals bij abonnementen, contributies en licenties (matching-principe);
5. Bij non-profitorganisaties worden subsidies onjuist aan de meetperiode toegerekend;
6. De TOGS wordt ten onrechte niet meegenomen als omzet;
7. Specifiek bij de NOW 2, worden ten onrechte 3 in plaats van 4 maanden omzet meegenomen in de meetperiode;
8. De TVL wordt bij de NOW 1 of 2 ten onrechte niet meegenomen in de omzet;
9. Verkeerde prestatietoerekening.

FAQ V34

Wat zijn de deadlines voor de verschillende periodes van de NOW en de TVL?

Antwoord

In onderstaand overzicht zijn de uiterste inleverdata opgenomen van de verschillende periodes van de NOW- en TVL-regeling.

	Aanvraag voorschot	Aanvraag tot vaststelling
NOW		
NOW 1 (= eerste aanvraagperiode)	5 juni 2020	31 oktober 2021 (eventueel 14 weken om accountantsproduct of derdenverklaring* na te zenden)
		protocol, accountantsverklaringen, standaarden en derdenverklaring beschikbaar Zie voor de voorgenomen aanpassingen aan het protocol en de standaarden dit bericht van 7 september 2021. Het addendum bij het protocol voor de NOW 1 en 2 is gepubliceerd bij de Kamerbrief van 17 september 2021. De herziene Standaard 3900N is gepubliceerd op 19 oktober 2021.
NOW 2 (= tweede aanvraagperiode)	31 augustus 2020	5 januari 2022 (eventueel 14 weken om accountantsproduct of derdenverklaring* na te zenden)
		protocol, accountantsverklaringen, standaarden en derdenverklaring beschikbaar Zie voor de voorgenomen aanpassingen aan het protocol en de standaarden dit bericht van 7 september 2021. Het addendum bij het protocol voor de NOW 1 en 2 is gepubliceerd bij de Kamerbrief van

		<i>17 september 2021. De herziene Standaard 3900N is gepubliceerd op 19 oktober 2021.</i>
NOW 3.1 (= derde aanvraagperiode)	27 december 2020	22 februari 2023 (eventueel 14 weken om accountantsproduct of derdenverklaring* na te zenden)
		<i>protocol, accountantsverklaringen, derdenverklaring en herziene standaard 3900N beschikbaar</i>
NOW 3.2 (= vierde aanvraagperiode)	14 maart 2021	22 februari 2023 (eventueel 14 weken om accountantsproduct of derdenverklaring* na te zenden)
		<i>protocol en herziene standaard 3900N beschikbaar</i>
NOW 3.3 (= vijfde aanvraagperiode)	30 juni 2021	22 februari 2023 (eventueel 14 weken om accountantsproduct of derdenverklaring* na te zenden)
		<i>protocol en herziene standaard 3900N beschikbaar</i>
NOW 4 (= zesde aanvraagperiode)	30 september 2021	22 februari 2023 (eventueel 14 weken om accountantsproduct of derdenverklaring* na te zenden)
		<i>protocol en herziene standaard 3900N beschikbaar</i>
TVL		
TVL Q1 2021 (mkb-ondernemingen)	18 mei 2021	12 november 2021
		<i>protocollen (> € 125.000) beschikbaar</i>
TVL Q1 2021 Grote ondernemingen	10 juni 2021	12 november 2021
	<i>protocollen (> € 125.000) beschikbaar</i>	<i>protocollen (> € 125.000) beschikbaar</i>
TVL Q1 2021 Startende ondernemingen	12 juli 2021	n.v.t., directe vaststelling
	<i>derdenverklaring (> € 25.000)</i>	
TVL Q2 2021	20 augustus 2021 (accountantsproduct mag later worden toegevoegd aan aanvraag)	11 januari 2022
	<i>protocollen mkb en grote ondernemingen (> € 125.000) beschikbaar derdenverklaring starters (> € 25.000)</i>	<i>protocollen mkb en grote ondernemingen (> € 125.000) beschikbaar</i>
TVL Q3 2021	26 oktober 2021	1 april 2022

	<u>protocollen mkb en grote ondernemingen (> € 125.000) beschikbaar derdenverklaring starters (> € 25.000)</u>	<u>protocollen mkb en grote ondernemingen (> € 125.000) beschikbaar</u>
--	--	--

* Zie de [Tweede Kamerbrief](#) van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 7 september 2021.

FAQ V35

Oude voetnoot 4

Vraag

Tijdens het webinar van de NBA van 16 september jl. werd de nadere duiding van de voormalige voetnoot 4 besproken in het kader van de tweede verlichting uit de [Kamerbrief met administratieve lastenverlichtingen van 31 mei jl.](#)

De tekst is inmiddels naar de hoofdtekst verplaatst en luidt:

“Indien ondergetekende voor de werkgever de administratie voert en de genoemde werkzaamheden zoals opgenomen in deze derdenverklaring reeds zijn verricht (al dan niet op vergelijkbare wijze leidende tot dezelfde uitkomsten) in het kader van de normale dienstverlening en er geen resterende afwijkingen zijn, mag er op basis daarvan getekend worden voor akkoord door de deskundige derde. De derde deskundige stelt dan wel vast dat die eerdere werkzaamheden nog volstaan in het licht van gewijzigde omstandigheden in de tussenliggende periode.”

Wat betekent dit voor de praktijk?

Antwoord

Deskundige derden hoeven voor de derdenverklaring **geen dubbel werk** te doen als zij ook de administratie voor de werkgever zelf verzorgen en voor zover de in de derdenverklaring opgenomen werkzaamheden reeds zijn uitgevoerd, of andere (reguliere) werkzaamheden die al zijn uitgevoerd eenzelfde resultaat of uitkomst hebben dan in de derdenverklaring gevraagde werkzaamheden.

Als de deskundige derde namelijk zelf de administratie voert voor de werkgever, wordt hiermee invulling gegeven aan het vier-ogenprincipe en mag de deskundige derde hierop steunen en hiernaar verwijzen in het dossier dat ten grondslag ligt aan de derdenverklaring.

Dit mag al vanaf de NOW 1.0-verklaring.

Voorbeeld 1

De deskundige derde voert zelf de administratie voor de werkgever en waarborgt hierbij dat er geen omzet onder de overige baten wordt geboekt.

In dat geval selecteert de deskundige derde bij punt 2.10 geen 5 brondocumenten die ten grondslag liggen aan de overige baten, maar maakt de deskundige derde slechts een aantekening in het dossier dat deze werkzaamheden al in het kader van de administratieve dienstverlening zijn uitgevoerd.

Heeft de deskundige derde de administratieve werkzaamheden gedelegeerd aan een medewerker en is hij/zij niet overtuigd dat dit onderscheid goed geboekt is, dan dient hij wel 5 brondocumenten te selecteren om de feitelijke bevinding te kunnen doen en de derdenverklaring te kunnen afgeven.

De noodzaak van het uitvoeren van de selecties is bij punt 2.5 t/m 2.10 is dus afhankelijk van het *professional judgement* van de deskundige derde ten aanzien van kwaliteit van de eigen reeds uitgevoerde administratieve werkzaamheden.

Voorbeeld 2

De deskundige derde heeft in het kader van de derdenverklaring bij de NOW 1.0 werkzaamheden verricht en beseft dat deze nog steeds volstaan voor de NOW 2.0, zoals de bepaling van de referentieomzet-periode of de vaststelling van de concernstructuur (beiden alleen in de situatie wanneer er geen wijzigingen in de concernstructuur hebben plaatsgevonden).

De deskundige derde volstaat met een korte verwijzing naar het dossier van de NOW 1.0 in het dossier ter onderbouwing van de feitelijke bevindingen in de derdenverklaring bij de NOW 2.0.

De noodzaak van het uitvoeren van de werkzaamheden bij de derdenverklaring bij de NOW 2.0 is afhankelijk van het professional judgement van de deskundige derde ten aanzien van de kwaliteit van de eigen reeds uitgevoerde werkzaamheden bij de derdenverklaring voor de NOW 1.0.

Aanvullend geldt voor accountants dat zij het toepassen van professional judgement professioneel kritisch zijn en relevante ethische voorschriften uit de VGBA en standaard 4400N na te leven.

FAQ V36

Zijn de verklaringsteksten bij de NOW 3.1 (derde aanvraagperiode) al bekend?

Antwoord

Ja, de accountantsverklaringen en de derdenverklaring zijn beschikbaar op de site van het UWV.

LET OP: Verklaringsteksten en formulieren die gebruikt worden bij de aanvraag tot vaststelling kunnen een update hebben gekregen. Raadpleeg daarom voor definitieve verzending altijd de website van het UWV voor de meest recente versies van:

- [de standaardformulieren voor de accountantsverklaringen met bijlage](#)
- [de derdenverklaring met bijlage](#)

Hieronder treft u een overzicht met de verklaringen:

Derdenverklaring in het kader van de aanvraag tot vaststelling van de NOW 3.1 (derde aanvraagperiode) + bijlage
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de derde aanvraagperiode (NOW3.1) van de NOW3-subsidie (beperkte mate van zekerheid), goedkeurende conclusie + bijlage
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de derde aanvraagperiode (NOW3.1) van de NOW3-subsidie (beperkte mate van zekerheid), conclusie met beperking + bijlage
Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de derde aanvraagperiode (NOW3.1) van de NOW3-subsidie (beperkte mate van zekerheid), onthouding van conclusie + bijlage

[Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de derde aanvraagperiode \(NOW3.1\) van de NOW3-subsidie \(beperkte mate van zekerheid\), afkeurende conclusie + bijlage](#)

[Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de derde aanvraagperiode \(NOW3.1\) van de NOW3-subsidie \(redelijke mate van zekerheid\), goedkeurend oordeel + bijlage](#)

[Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de derde aanvraagperiode \(NOW3.1\) van de NOW3-subsidie \(redelijke mate van zekerheid\), oordeel met beperking + bijlage](#)

[Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de derde aanvraagperiode \(NOW3.1\) van de NOW3-subsidie \(redelijke mate van zekerheid\), oordeelonthouding + bijlage](#)

[Assurance-rapport van de onafhankelijke accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de derde aanvraagperiode \(NOW3.1\) van de NOW3-subsidie \(redelijke mate van zekerheid\), afkeurend oordeel + bijlage](#)

[Samenstellingsverklaring van de accountant inzake de aanvraag tot vaststelling van de derde aanvraagperiode \(NOW3.1\) van de NOW 3-subsidie + bijlage](#)

Zie voor meer informatie over de NOW 3.0 ook: [Wat staat er in de NOW-regeling 3.0?](#)

Disclaimer

De antwoorden op de FAQ's zijn opgesteld door de Helpdesk van de NBA. Op deze antwoorden zijn dan ook de [algemene voorwaarden](#) van de Helpdesk van de NBA van toepassing.